

ნაკერძკალი უნიქლება
ხანძრად იქცეს *

(1930 წლის 5 იანვარი)

* წერილი, რომელიც დაწერილია ამხანაგ მათ ძე-დუნის
მიერ იმ დროს პარტიაში არსებული ზოგიერთი პესიონისტუ-
რი განწყობილების კრიტიკის მიზნით.

საქართველოს კომუნისტური პარტია
საქართველოს კომუნისტური პარტია
(თბილისი 2 ქვემო ქართლი)

ჩვენი ამხანაგ კომუნისტების ერთი ნაწილი ჯერ კიდევ არასავსებით სწორად აფასებს თანამედროვე ვითარებას და არასავსებით სწორად ესმის მისგან გამომდინარე ჩვენი მოქმედების ხაზი. მათ სწამთ რევოლუციური აღმავლობის აუცილებელი დაწყება, მაგრამ არ სწამთ, რომ ის შეიძლება დაიწყოს ჩქარა. ამიტომ ისინი არ იწონებენ ძიანსის პროვინციის დაპყრობის გეგმას და თანხმდებიან მხოლოდ მფრინავ პარტიზანულ მოქმედებაზე ფუძიანის, გუანდუნის და ძიანსის პროვინციების საზღვრის სამ რაიონში. ამასთან ერთად მათ არა აქვთ პარტიზანულ რაიონებში წითელი ხელისუფლების შექმნის აუცილებლობის ღრმა რწმენა. ამიტომ ისინი აგრეთვე ღრმად დარწმუნებული არ არიან მთელ ჩვენს ქვეყანაში რევოლუციური აღმავლობის დაწყების დაჩქარების აუცილებლობაში წითელი ხელისუფლების განმტკიცებისა და მისი ტერიტორიის გაფართოების გზით. მათ, ალბათ, მიაჩნიათ, რომ იმ დროს, როცა რევოლუციური აღმავლობა ჯერ კიდევ შორსაა, ფუჭი იქნებოდა ხელისუფლების შექმნისათვის ამ უაღრესად მძიმე მუშაობის ჩატარება; ისინი ვარაუდობენ თავდაპირველად გავაფართოოთ ჩვენი პოლიტიკური გავლენა საამისოდ უფრო იოლი საშუალების — მფრინავი პარტიზანული მოქმედების გამოყენებით; ხოლო როცა, მათი თქმით, მუშაობა მასების დაპყრობისათვის მთელი ქვეყნის მასშტაბით მთლიანად ან გარკვეული მოცულობით დამთავრდება — მოვაწყოთ მთელ ჩინეთში

შეიარაღებული აჯანყება და მაშინ სასწოროზე შევავდოთ წითელი არმიის ძალები, რასაც შედეგად მოჰყვება დიდი რევოლუცია, რომელიც მოიცავს მთელ ქვეყანას.

ეს მათი თეორია მთელ ჩვენს ქვეყანაში (ესე იგი მის ყველა კუთხეში) მასების წინასწარ დაპყრობისა და მხოლოდ ამის შემდეგ ახალი ხელისუფლების დამყარების აუცილებლობის შესახებ არ უპასუხებს ნამდვილ პირობებს, რომლებშიც ვითარდება ჩინეთის რევოლუცია. ამ თეორიის წყაროს უწინარეს ყოვლისა წარმოადგენს იმის გაუგებლობა, რომ ჩინეთი ნახევრადკოლონიური ქვეყანაა, რომლისთვისაც ურთიერთშორის იბრძვიან მთელი რიგი იმპერიალისტური სახელმწიფოები. ამავე დროს საკმაოა მხოლოდ გაიგო, რომ ჩინეთი ნახევრადკოლონიური ქვეყანაა, რომლისთვისაც ურთიერთშორის ბრძოლას ეწევა მრავალი იმპერიალისტური სახელმწიფო, და მაშინ ყველაფერი ნათელი გახდება: 1) ნათელი გახდება, რატომაა, რომ მსოფლიოს ყველა ქვეყნებიდან მარტო ჩინეთში არსებობს ასეთი უჩვეულო მოვლენა, როგორცაა ხანგრძლივი შინაბრძოლა გაბატონებული კლასების ბანაკში; რატომაა, რომ ეს შინაბრძოლა დღითიდღე ფართოვდება და მწვავედება; რატომ ჩინეთში არ მოხერხდა და არ ხერხდება ერთიანი ხელისუფლების დამყარება; 2) ნათელი გახდება გლეხობის საკითხის სერიოზულობა და, მაშასადამე, შესაძლებელი იქნება იმის გაგება, თუ რატომაა, რომ აჯანყებებმა სოფლად ისეთი ფართო გაქანება ჰპოვეს, როგორც ახლა, როდესაც მათ მოიცვეს მთელი ქვეყანა; 3) ნათელი გახდება მუშურ-გლეხური დემოკრატიული ხელისუფლების ლოზუნგის სისწორე; 4) გასაგები გახდება მეორე უჩვეულო მოვლენაც, რომელიც წარმოიშვა გაბატონებული კლასების ბანაკში ხანგრძლივ შინაომთან — ამ უჩვეულო მოვლენასთან დაკავშირებით, რომელიც მსოფლიოს ყველა ქვეყნიდან მარტოდონ ჩინეთში არსებობს, —

სახელდობრ წითელი არმიისა და პარტიზანული რაზმების არსებობა და ზრდა, და აგრეთვე, როგორც ამის თანმხლები, მცირე წითელი რაიონების არსებობა და განვითარება, რომლებიც აღმოცენდნენ თეთრი ხელისუფლების ძალთა გარემოცვაში (მსგავსი უჩვეულო მოვლენა არსად შემჩნეული არაა, გარდა ჩინეთისა); 5) ნათელი გახდება აგრეთვე, რომ წითელი არმიის, პარტიზანული რაზმებისა და წითელი რაიონების შექმნა და ზრდა წარმოადგენს ნახევრადკოლონიურ ჩინეთში პროლეტარიატის ხელმძღვანელობით გლეხობის ბრძოლის უმაღლეს ფორმას, გლეხთა ბრძოლის განვითარების გარდუვალ შედეგს ნახევრადკოლონიურ ქვეყანაში და, ექვს გარეშეა, უმნიშვნელოვანეს ფაქტორს, რომელიც აჩქარებს მთელ ქვეყანაში რევოლუციური აღმავლობის დაწყებას; 6) დაბოლოს, ნათელი გახდება, რომ მარტოდონ მტრინავი პარტიზანული მოქმედების პოლიტიკას არ შეუძლია გადაჭრას მთელ ქვეყანაში რევოლუციური აღმავლობის დაჩქარების ამოცანა და რომ უეჭველად სწორია ჯუღე — მათი ძე-ღუნის პოლიტიკა, ფან ჩი-მინის პოლიტიკა. ეს პოლიტიკა ითვალისწინებს ბაზების შექმნას, ხელისუფლების ორგანოების გეგმაზომიერად ჩამოყალიბებას, აგრარული რევოლუციის გაღრმავებას, ხალხის შეიარაღებულ ძალთა ზრდა-განვითარებას წითელი გვარდიის და წითელი არმიის ადგილობრივი ჯარების სათემო, სარაიონო, სამაზრო რაზმების შექმნის გზით რეგულარული წითელი არმიის შექმნისაკენ, წითელი ხელისუფლების რაიონების განუხრელ თანდათანობით გაფართოებას და ა. შ. მხოლოდ ამნაირად შეიძლება ჩავუნერგოთ მთელი ჩვენი ქვეყნის რევოლუციურად განწყობილ მასებს ისეთივე რწმენა, როგორსაც უნერგავს საბჭოთა კავშირი მთელ მსოფლიოს. მხოლოდ ამგვარად შეიძლება შევუქმნათ გაბატონებულ კლასებს უდიდესი დაბრკოლებანი, შევურყიოთ ფეხქვეშ ნიადაგი და დავაჩქაროთ მათი შინაგანი რღვევა. და მხოლოდ ამგვარად

შეიძლება სინამდვილეში წითელი არმიის შექმნა, რომელიც გადაიქცევა მომავალი დიდი რევოლუციის ყველაზე მძლავრ იარაღად. ერთი სიტყვით, მხოლოდ ამგვარად შეიძლება დაეაჩქაროს რევოლუციური აღმავლობა.

ის ამხანაგები, ვინც დაავადებულია ულტრარევოლუციურობით, შეცდომას ჩადიან: ისინი გადაჭარბებით აფასებენ რევოლუციის სუბიექტურ ძალებს² და საკმაოდ ვერ აფასებენ კონტრრევოლუციის ძალებს. ამგვარი შეფასება ძირითადად სუბიექტივისტური მიდგომის შედეგია და, ექვს გარეშეა, შეუძლია დაგვაყენოს პუტჩიზმის გზაზე. მეორე მხრივ, ასევე სწორი არ იქნებოდა დაგვემცირებინა რევოლუციის სუბიექტური ძალები და გაზვიადებით წარმოგვედგინა კონტრრევოლუციის ძალები, რაზდენადაც ამგვარი არასწორი შეფასება აგრეთვე უთუოდ უარყოფით შედეგებამდე მიგვიყვანდა, თუნდაც სხვა სახით. ამიტომ ჩინეთის პოლიტიკური ვითარების შეფასებისას საჭიროა გავითვალისწინოთ შემდეგი ძირითადი მომენტები:

1. თუ ამჟამად ჩინეთის რევოლუციის სუბიექტური ძალები სუსტია, ასევე, მეორე მხრივ, სუსტია რეაქციული გაბატონებული კლასების მთელი ორგანიზაცია (ხელისუფლება, შეიარაღებული ძალები, პარტიები და ა. შ.), რომელიც დაფუძნებულია ჩინეთის ჩამორჩენილ და არამტკიცე სოციალურ-ეკონომიურ სისტემაზე. სწორედ ამით აიხსნება შემდეგი მდგომარეობა: თუმცა ამჟამად რევოლუციის სუბიექტური ძალები დასავლეთ ევროპის ქვეყნებში, შესაძლოა, უფრო ძლიერიც არის, ვიდრე ჩინეთის რევოლუციის სუბიექტური ძალები, მიუხედავად ამისა, იმის გამო, რომ ამ ქვეყნებში რეაქციული გაბატონებული კლასების ძალები ბევრად ჭარბობენ ჩინეთის რეაქციული გაბატონებული კლასების ძალებს, რევოლუცია დასავლეთ ევროპაში დაუყოვნებლივ ვერ იფეთქებს. და თუმცა ჩინეთის რევოლუციის სუბიექტური ძალები ამჟამად სუსტია, მაინც რამდენა-

დაც კონტრრევოლუციის ძალებიც აგრეთვე შედარებით სუსტია, რევოლუციის აღმავლობა ჩინეთში, უთუოდ, დაიწყება უფრო ადრე, ვიდრე დასავლეთ ევროპაში.

2. 1927 წელს რევოლუციის დამარცხების შემდეგ რევოლუციის სუბიექტური ძალები მართლაც ძლიერ შესუსტდა. დარჩენილი ძალების სიმცირემ, თუ მათზე ვიმსჯელებთ მარტოოდენ ზოგიერთი გარეგნული გამოვლინების მიხედვით, ცხადია, შეიძლება გამოიწვიოს ამხანაგებში (რომლებიც საკითხს სწორედ ასე უდგებიან) პესიმისტური განწყობილება. თუკი საკითხს არსებითად განვიხილავთ, დავინახავთ, რომ საქმე სულ სხვანაირად გამოიყურება. აქ სავსებით გამოდგება ძველი ჩინური ანდაზა: «ნაპერწყალი შეიძლება ხანძრად იქცეს». ეს ნიშნავს, რომ თუმცა ახლა რევოლუციის ძალები დიდი არაა, მაგრამ მათი განვითარება უაღრესად სწრაფად წარიმართება. ჩინეთის პირობებში ამ ძალების ზრდა არა მარტო შესაძლებელია, არამედ აუცილებელიცაა; ეს სავსებით მტკიცდება 1925 წლის 30 მაისის მოძრაობისა და მისი მომდევნო დიდი რევოლუციის გამოცდილებით. ყოველგვარ საკითხს უნდა მივუდგეთ მისი არსის თვალსაზრისით, ხოლო გარეგნული გამოვლინება განვიხილოთ მხოლოდ როგორც ნიშანსვეტი, რომელიც გზას გვიჩვენებს ზღურბლისაკენ, რომლის გადაბიჯებითაც ჩვენ ჩავწვდებით საკითხის არსს. ასეთია მოვლენების ანალიზის ერთადერთი საიმედო მეცნიერული მეთოდი.

3. ეს დებულება თავის სისწორეს ინარჩუნებს კონტრრევოლუციის ძალების შეფასების დროსაც: უნდა განვიხილოთ მათი არსი, და არამც და არამც მარტოოდენ გარეგნული გამოვლინებანი. როცა ჩვენ ის-იყო დავიწყეთ რევოლუციური ბაზის შექმნა ხუნანისა და ძიანსის საზღვარზე, ზოგიერთმა ამხანაგმა სერიოზულად დაიჯერა და გაიზიარა პარტიის ხუნანის მაშინდელი პროვინციული კომიტეტის მიერ მოცემული არასწორი შეფასება და აინუნშიაც არ აგ-

დებდა კლასობრივ მტერს; ჩვენში დღემდე კიდევ ღიმილით იგონებენ ეპიტეტებს «ასპროცენტინი მოშლილობა» და «სრული პანიკა», რომელთაც პარტიის ხუნანის პროვინციული კომიტეტი იმ დროს (1928 წლის მაისი — ივნისი), ხელაღებით ხმარობდა ხუნანის პროვინციის მმართველის ლუდი-პინის³ ძალების შეფასებისას. პოლიტიკაში ამნაირ შეფასებებს უთუოდ მოსდევს პუტჩიზმი. მაგრამ უკვე 1928 წლის ნოემბრიდან 1929 წ. თებერვლამდე განვლილ პერიოდში, როცა მოწინააღმდეგე თავისი მესამე «სადაამსჯელო ექსპედიციის» დროს⁴ ძინგანშანს უახლოვდებოდა (ხოლო ომი ჩანკაი-შისა და გუანსის ხროვას შორის ჯერ კიდევ არ ვაჩაღებულებოდა⁵), ზოგიერთი ჩვენი ამხანაგი ეჭვს გამოთქვამდა: «შევძლებთ კიდევ დიდხანს წითელი დროშის შენარჩუნებას?» ფაქტიურად ამ პერიოდში ბრძოლამ ინგლისსა, ამერიკის შეერთებულ შტატებსა და იაპონიას შორის ჩინეთში უკვე სავსებით აშკარა ფორმა მიიღო და მწიფდებოდა ომა ჩანკაი-შისა, გუანსის ხროვასა და ფინ იუი-სიანს შორის. არსებითად ეს იყო კონტრრევოლუციის დასუსტებისა და რევოლუციის ახალი აღმავლობის დასაწყისი. და მიუხედავად ამისა მაშინ პესიმისტური განწყობილება არსებობდა არა მარტო წითელ არმიასა და ადგილობრივ პარტიულ ორგანიზაციებში, არამედ ჩინეთის კომუნისტური პარტიის ცენტრალურ კომიტეტშიც კი, რომელიც იმ პერიოდში ცდებოდა მოვლენების გარეგანი მხარეების გამო და რომლის გამოთქმებში უიმედობა გამოსჭვიოდა. ამის დამამტკიცებელ საბუთს წარმოადგენს ცენტრალური კომიტეტის თებერვლის წერილი⁶. ამ წერილში ასახულია ვითარების პესიმისტური შეფასება, რომელიც მაშინ პარტიაში არსებობდა.

4. ახლანდელ ობიექტურ ვითარებას ჯერ კიდევ ადვილად შეუძლია შეცდომაში შეიყვანოს ის ამხანაგები, რომლებიც მოვლენის მხოლოდ გარეგან მხარეს იხილავენ და ვერ წვდებიან მის არსს. განსაკუთრებით ეს ეხება ჩვენს

ადამიანებს, რომლებიც წითელ არმიას იმუშაობენ: საკმარისია რომელიმე ნაწილმა ბრძოლაში მარცხი განიცადოს, გარემოცვაში მოექცეს ანდა ძლიერი მოწინააღმდეგის მიერ დევნილი აღმოჩნდეს, რომ ასეთი ამხანაგები, ხშირად თავისდა შეუმჩნევლად, იწყებენ მოკლე დროით შექმნილი სპეციფიკური ადგილობრივი ვითარების განზოგადებას და მისი მნიშვნელობის გაზვიადებას, თითქოს მდგომარეობა მთელ ქვეყანაში და მთელ მსოფლიოში არაფერს კარგს არ გვიქადის, ხოლო რევოლუციის გამარჯვების პერსპექტივამ ძლიერ შორს გადაიწია და ბურჟსში მოექცა. ასეთი ზერელე შეფასება, რომელიც მხედველობაში დებულობს მოვლენის მხოლოდ გარეგან მხარეს და უგულვებლყოფს მის არსს, იმით აიხსნება, რომ ამ ამხანაგებმა ვერ გაუკეთეს მეცნიერული ანალიზი მთლიანად ვითარებას. ამავე დროს, იმისათვის, რათა ამოვიცნოთ, მალე დაიწყება თუ არა ჩინეთში რევოლუციის აღმავლობა, არის მარტო ერთი ხერხი: საჭიროა გულდასმით შევისწავლოთ ვითარება და ჩაუუკვირდეთ, იზრდებიან თუ არა სინამდვილეში სხვადასხვა წინააღმდეგობანი, რომლებსაც რევოლუციის აღმავლობისაკენ მივყავართ. რამდენადაც საერთაშორისო ასპარეზზე იზრდებიან წინააღმდეგობანი სხვადასხვა იმპერიალისტურ სახელმწიფოთა შორის, იმპერიალისტურ სახელმწიფოებსა და კოლონიებს შორის, იმპერიალისტებსა და პროლეტარიატს შორის მათს ქვეყნებში, იმდენად ჩინეთისათვის ბრძოლის საჭიროება იმპერიალისტებისათვის სულ უფრო მწვავე ხდება. ხოლო როგორც კი მწვავედება იმპერიალისტების ბრძოლა ჩინეთისათვის, თვითონ ჩინეთში იზრდებიან წინააღმდეგობანი იმპერიალიზმსა და ჩინეთს შორის მთლიანად და წინააღმდეგობანი ცალკეულ იმპერიალისტურ სახელმწიფოებს შორის, რაც წარმოშობს შინაომს ჩინეთის გაბატონებულ რეაქციულ ძალთა სხვადასხვა დაჯგუფებებს შორის. ეს ომი დღითიდღე ფართოვდება და მწვავედება, ესე იგი იწვევს წინააღმდე-

გობათა შემდგომ გამწვავებას ამ დაჯგუფებათა შორის. გაბატონებულ რეაქციულ ძალთა სხვადასხვა დაჯგუფებებს შორის წინააღმდეგობათა გამწვავებას, რომელიც გამოხატულებას პოულობს მილიტარისტთა შინაომში, მოაქვს საგადასახადო ტვირთის ზრდა. ეს, თავის მხრივ, ხელს უწყობს წინააღმდეგობათა შემდგომ ზრდას გადასახადის გადამხდელთა ფართო მასებსა და რეაქციულ მმართველ წრეებს შორის.

წინააღმდეგობას იმპერიალიზმსა და ჩინეთის ნაციონალურ მრეწველობას შორის იქითკენ მივყავართ, რომ ჩინეთის ნაციონალურ მრეწველობას არ ძალუძს დაითანხმოს იმპერიალიზმი, რომ წავიდეს დათმობაზე; ამის გამო ღრმადება წინააღმდეგობა ჩინეთის ბურჟუაზიასა და ჩინეთის მუშათა კლასს შორის, რამდენადაც ჩინეთის კაპიტალისტები გამოსავალს მუშათა უღმობელ ექსპლოატაციაში ეძებენ, ხოლო ჩინეთის მუშები წინააღმდეგობას უწევენ ამას. საქონლის შემოჭრას იმპერიალისტური ქვეყნებიდან, ჩინეთის სავაჭრო კაპიტალის მძარცველურ მოქმედებას, გადასახადების ზრდას და ა. შ. თან სდევს მემამულეთა კლასსა და გლეხობას შორის წინააღმდეგობათა შემდგომი გაღრმავება, ესე იგი გლეხობის ექსპლოატაციის გაძლიერება საიჯარო ქირის და მევახშური სესხის პროცენტის გადიდების გზით; ხოლო ეს კიდევ უფრო აძლიერებს გლეხების სიძულვილს მემამულეებისადმი. ბაზრის ავსება საზღვარგარეთული საქონლით, მუშათა და გლეხთა ფართო მასების მსყიდველობითი უნარიანობის გამოფიტვა და გადასახადების ზრდა სულ უფრო აჩანავებს ვაჭრებს, რომლებიც საძამულო საქონლით ვაჭრობენ, და წვრილ დამოუკიდებელ მწარმოებლებს. არმიის უსაზღვროდ გადიდება, რომელსაც ატარებს რეაქციული მთავრობა სურსათ-სანოვავისა და ფულის ნაკლებობის პირობებში, და ამის შედეგად გახშირებული შინაომები ჯარისკაცთა ფართო მასებს მუდმივს მძიმე გაჭირვებაში აგდებს. გადასახადების ზრდა, მემამულეების მიერ საიჯარო

ქირის და სესხის პროცენტის გადიდება, და აგრეთვე ომით გამოწვეული ყოველდღიურად მზარდი გაჭირვება წარმოშობს მთელ ქვეყანაში შიმშილობასა და ბანდიტიზმს, რის შედეგადაც გლეხობისა და ქალაქის ღარიბთა ფართო მასები გამოუვალ მდგომარეობაში ექცევიან. სკოლების შესანახი სახსრების უქონლობა ბევრი მოსწავლისათვის განათლების გარეშე დარჩენის საშიშროებას ქმნის, ხოლო წარმოების ჩამორჩენილობა სამუშაოს შოვნის იმედს უკარგავს ბევრ ადამიანს, რომელსაც მიღებული აქვს განათლება.

ყველა აღნიშნული წინააღმდეგობის შეცნობით შეიძლება დაერწმუნდეთ მასში, თუ რამდენად ქაოსურია ვითარება, რამდენად საგანგაშოა მდგომარეობა, რომელშიც იმყოფება ჩინეთი; და ეს საშუალებას გვაძლევს შევიგნოთ, რომ იმპერიალიზმის, მილიტარისტებისა და მემამულეების წინააღმდეგ მიმართული რევოლუციის აღმავლობა გარდუვალია და რომ ის ძალე უნდა დაიწყოს. მთელი ჩინეთი სავსეა საწვავი მასალით, რომელიც ძლიერ ძალე უნდა აინთოს. «ნაპერწკალი შეიძლება ხანძრად იქცეს» — აი ანდაზა, რომელიც ზუსტად ახასიათებს თანამედროვე ვითარებას. საკმარისია თვალი გადავავლოთ მუშათა გაფიცვებს, გლეხთა აჯანყებებს, ჯარისკაცთა ამბოხებებს, სტუდენტთა გაფიცვებს, რომლებიც მრავალ ადგილას ფართოვდება, რათა გავიგოთ, რომ «ნაპერწკლიდან» «ხანძრამდე», ეჭვს გარეშეა, დიდი მანძილი აღარაა.

ზემოთ გადმოცემულ ძირითად აზრებს უკვე შეიცავდა გასული წლის 5 აპრილს ცენტრალური კომიტეტის სახელზე გაგზავნილი საფრონტო კომიტეტის წერილი. ამ წერილში ნათქვამი იყო:

«თავის წერილში (9 თებერვლის თარიღით) ცენტრალურმა კომიტეტმა მოგვცა ძალზე პესიმისტური შეფასება ობიექტური ვითარებისა და სუბიექტური ძალთა მდგომარეობისა. ძინგანშანის წინააღმდეგ გომინდანის მიერ გაგზავნილი მესამე «სადამსჯელო ექსპედიცია» წარმოადგენდა კონტრ-

რევოლუციის უდიდესი აღმავლობის გამოხატულებას. მაგრამ ეს იყო ზღვარი, რომლის შემდეგაც იწყება კონტრრევოლუციის თანდათანობით დაქვეითება და რევოლუციის თანდათანობით აღმავლობა. მართალია, პარტიის საბრძოლო და ორგანიზაციული ძალები შესუსტდნენ, როგორც ამას აღნიშნავს ცენტრალური კომიტეტი, მაგრამ მაინც კონტრრევოლუციის თანდათანობით დაქვეითების პირობებში მათი აღდგენა, რასაკვირველია, ძალიან სწრაფად მოხდება და პარტიული კადრების პასიურობა შესაძლებელია ჩქარა იქნას ლიკვიდირებული. მასები უძველად ჩვენ წამოგვეყვებიან. სისხლიანი ანგარიშგასწორების მეთოდი 7 სხვას არას მოასწავებს, თუ არა «თევზის იქ გადაგდებას, სადაც წყალი უფრო ღრმაა»; რევორმიზმს აგრეთვე აღარ ძალუძს მასების მიმხრობა. მასების ილუზიები გომინდანის მიმართ უთუოდ ძლიერ სწრაფად გაიფანტება. შექმნილ პირობებში არც ერთ პარტიას არ ძალუძს გაუწიოს მეტოქეობა კომუნისტურ პარტიას მასებისათვის ბრძოლაში. პარტიის VI ყრილობის⁸ მიერ დასახული პოლიტიკური და ორგანიზაციული ხაზი სწორია: თანამედროვე ეტაპზე რევოლუცია არის დემოკრატიული და არა სოციალისტური; მოცემულ მომენტში პარტიის ამოცანა (საჭირო იყო დაგვემატებინა: «დიდ ქალაქებში») მდგომარეობს მასებისათვის ბრძოლაში და არა აჯანყების დაუყოვნებლივ მოწყობაში. მაგრამ რევოლუცია ძლიერ სწრაფად განვითარდება, და შეიარაღებული აჯანყების პრობლემისა და მომზადების საქმეში ჩვენ უნდა გვეჭიროს აქტიური პოზიცია. სრული ქაოსის ახლანდელ ვითარებაში მასების ხელმძღვანელობა შეიძლება მხოლოდ საბრძოლო ლოზუნგებისა და აქტიური მოქმედების დახმარებით, და აქტიური პოზიციის დაჭერით. პარტიის საბრძოლო ძალების აღდგენა შესაძლებელია მხოლოდ და მხოლოდ ასეთი აქტიური პოზიციის პირობით... რევოლუციის გამარჯვების ერთადერთ პირობას წარმოადგენს პროლეტარული ხელმძღვანელობა. პარტიის პროლეტარული ბაზის შექმნა, უჯრედების მოწყობა საქალაქო ცენტრების წარმოებაში — ასეთია ახლა პარტიის ორგანიზაციულ ამოცანათაგან ყველაზე მნიშვნელოვანი ამოცანა; მაგრამ ამავე დროს ბრძოლის გაჩაღება სოფლად, წითელი ხელისუფლების შექმნა პატარა რაიონებში, წითელი არმიის შექმნა და მისი რიგების გაფართოება წარმოადგენს მთავარ პირობებს, რომლებიც ხელს უწყობს ქალაქებში ბრძოლას და აჩქარებს რევოლუციის აღმავლობას. ამიტომ ქალაქებში ბრძოლაზე უარის თქმა შეცდომას წარმოადგენს; მაგრამ ჩვენ შეცდომად ჩავთვლიდით აგრეთვე თავშეკავებას, გლახთა მოძრაობის გაჩაღების საქმეში იმის შიშით (თუ ასეთი შიში არსებობს პარტიის წევრთა შორის), რომ გლახობის სწრაფად მზარდმა მოძრაობამ არ დაჩრდილოს მუშათა კლასის ძალები და უარყოფითი გავლენა არ იქონიოს რევოლუციაზე; რევოლუციის მსვლელობაში ნახევრადკოლონიური ჩინეთის პირობებში

შეიძლება მხოლოდ, რომ გლახების ბრძოლამ დამარცხება განიცადოს მუშების მხრით ხელმძღვანელობის უქონლობის გამო, მაგრამ შეუძლებელია რომ გლახობის გაშლილმა ბრძოლამ დაჩრდილოს მუშათა კლასის ძალები და უარყოფითი გავლენა იქონიოს თვით რევოლუციაზე».

კითხვაზე, თუ როგორ ტაქტიკას უნდა ადგეს წითელი არმია, ჩვენ ამ წერილში შემდეგი პასუხი გავცით:

«ცენტრალური კომიტეტი წინადადებას იძლევა: არ მივცეთ მტერს დიდი სამიზნობები; დავკოთ ჯარები წვირად ნაწილებად; დავაქუცმაცოთ ისინი სოფლებში; ჯუღ და მაო ძე-დუნმა დატოვონ არმია. ყოველივე ამის წინადადებას ჩვენ გვაძლევენ წითელი არმიის შენარჩუნებისა და მასების მობილიზაციის მიზნით. საკითხის ასეთი დაყენება სავსებით მოწვევითელია სინამდვილისაგან. უკვე 1927 წლის ზამთრიდან დაწყებული ჩვენ ვისახავდით და ბევრჯერ განვახორციელეთ პრაქტიკაში ასეთი სოფლებისა და ბატალიონების გამოყოფა ცალკე ერთეულებად დამოუკიდებელი მოქმედებისათვის, ვანაწილებდით მათ სოფლებში, ვიყენებდით პარტიზანულ ტაქტიკას მასების მობილიზაციისათვის და იმისათვის, რათა არ მიგვეცა მტრისათვის დიდი სამიზნობები, — მაგრამ ყოველთვის მარცხი განვიცადეთ. ეს აიხსნება შემდეგი მიზეზებით: 1) წითელი გვარდიის ადგილობრივი რაზმებისაგან განსხვავებით, წითელი არმიის მთავარი ძალები უმთავრესად შედგებიან არა ადგილობრივი მცხოვრებლებისაგან; ისინი კარგავენ უნარს იბოვონ გამოსავალი არახელსაყრელი მდგომარეობიდან და მარცხდებიან; 2) ნაწილების დაქუცმაცების დროს სუსტდება მათზე ხელმძღვანელობა, ისინი კარგავენ უნარს იბოვონ გამოსავალი არახელსაყრელი მდგომარეობიდან და მარცხდებიან; 3) მოწინააღმდეგეს შეუძლია ადვილად გვანდგუროს ჩვენ ნაწილ-ნაწილად; 4) რაც უფრო იყოს თავმოყრილი, რომ ხელმძღვანელები მტკიცედ იდგნენ თავის საბრძოლო პოსტზე, — მხოლოდ ასე შეიძლება მივალწიოთ შინაგან შემჭიდროებას და გავუქმავდეთ მოწინააღმდეგეს. ძალების გამლა პარტიზანული მოქმედებისათვის შეიძლება მხოლოდ ხელსაყრელ ვითარებაში, რომლის დროსაც ხელმძღვანელები ისე შებოკილნი არ არიან, როგორც არახელსაყრელი ვითარების დროს, როცა მათ არც ერთი წუთით არ შეუძლიათ ჯარის მიტოვება».

ზემოთ გადმოცემულ მოსაზრებებს შემდეგი ნაკლი ახასიათებს: ყველა წამოყენებული მტკიცება ჯარების დანაწილების შეუძლებლობის შესახებ ნეგატიურ ხასიათს ატარებს, ხოლო ეს სრულიადაც არაა საკმარისი. აი პოზი-

ტივური მოსაზრება შეიარაღებული ძალების თავმოყრის სასარგებლოდ: მოწინააღმდეგის უფრო დიდი ძალების განადგურება და ქალაქების დაპყრობა შეიძლება მხოლოდ ჯარების თავმოყრით. მოწინააღმდეგის მხოლოდ უფრო დიდი ძალების განადგურებით და ქალაქების დაპყრობით შეიძლება ავაჯანყოთ ხალხის ფართო მასები და შევექმნათ ხელისუფლების ორგანოები ტერიტორიაზე, რომელიც მოიცავს რამდენიმე მაზრას. მხოლოდ ამნაირად შეიძლება ვიმოქმედოთ მთელი ხალხის შეგნებასა და გრძნობაზე (სწორედ ამას უწოდებენ პოლიტიკური გავლენის გაფართოებას) და მივალწით პრაქტიკულ შედეგებს რევოლუციის აღმავლობის დაჩქარების აზრით. შეიარაღებულ ძალთა თავმოყრის პოლიტიკის შედეგს წარმოადგენს, მაგალითად, ჩვენს მიერ ხელისუფლების ჩამოყალიბება ხუნანისა და ძიანსის პროვინციების საზღვრების რაიონში 1928 წელს ან ფუძიანის პროვინციის დასავლეთ ნაწილში 1929 წელს⁹. ასეთია ზოგადი პრინციპები. მაგრამ არის თუ არა ისეთი შემთხვევები, როცა აუცილებელია ჯარების ნაწილ-ნაწილ განლაგება? დიახ, არის. საფრონტო კომიტეტის მიერ ცენტრალური კომიტეტისადმი მიწერილი წერილის ის ნაწილი, სადაც ლაპარაკია წითელი არმიის პარტიზანული ბრძოლის ტაქტიკაზე, შეიცავს მითითებას, რომ დასაშვებია ჯარების ნაწილ-ნაწილ განლაგება ბაზიდან მცირე მანძილის დაშორებით.

⁹ტაქტიკა, რომელიც გამოუმუშავებულია ჩვენს მიერ უკანასკნელი სამი წლის მანძილზე წარმოებულ ბრძოლაში, ნამდვილად განსხვავდება ყველა დროისა და ყველა ხალხის ტაქტიკისაგან. ჩვენი ტაქტიკის გამოყენებისას მასების ბრძოლის გაქანება დღითიდღე იზრდება, და ყველაზე ძლიერ მოწინააღმდეგესაც არ ძალუძს გავვიმკლავდეს. ჩვენი ტაქტიკა — პარტიზანული ბრძოლის ტაქტიკაა. ძირითადად ის შემდეგში გამოიხატება: «გავშალოთ ჯარები, რათა დავრახმოთ მასები, და თავი მოვუყაროთ ჯარებს, რათა დავამარცხოთ მოწინააღმდეგე»; «მტერი გვიტევს — ჩვენ უკან ვი-

ხევთ, მტერი შეჩერდა — ჩვენ არ ვასვენებთ, მტერი მოიქანცა — ჩვენ ვურტყამთ, მტერი უკან იხევს — ჩვენ ვდევნით»; «სტაბილური წართმეული რაიონების შექმნისას 10 გამოვიყენოთ ტალღისებური წინსვლის ტაქტიკა; ძლიერი მოწინააღმდეგის მხრივ დევნის შემთხვევაში ადგილზე ვიტ-რიალოთ, არ დავშორდეთ ბაზას»; «უმცირესი დროის დახარჯვისას საუკეთესო მეთოდების გამოყენებით ავაჯანყოთ უფართოესი მასები». ეს ტაქტიკა წაგავს ბადეს, რომელიც შეიძლება საჭიროების დროს გავშალოთ და საჭიროების დროს მოვზიდოთ: გავშალოთ — მასების დასაპყრობად, მოვზიდოთ — მოწინააღმდეგესთან საბრძოლველად. უკანასკნელი სამი წლის განმავლობაში ჩვენ განუხრელად ვიყენებდით სწორედ ასეთ ტაქტიკას.

აქ «გაშლა» ნიშნავს ჯარების განლაგებას ბაზიდან მცირე მანძილზე. ასე, მაგალითად, როცა ჩვენ პირველად დავიკავეთ ქ. იუნსინი ხუნან — ძიანსის სანაპირო რაიონში, 29-ე და 31-ე პოლკები გაშლილ იქნა იუნსინის მაზრის საზღვრებში; როცა ჩვენ იუნსინი მესამედ დავიკავეთ, 28-ე პოლკი გაგზავნილ იქნა ანფუს მაზრის საზღვარზე, 29-ე პოლკი — ლიანხუასკენ, 31-ე პოლკი — ძიანის მაზრის საზღვარზე. მაგალითის სახით შეიძლება მოვიყვანოთ აგრეთვე ჯარების გაშლა ძიანსის პროვინციის სამხრეთ ნაწილის მაზრებში გასული წლის აპრილ — მაისში ან ფუძიანის პროვინციის დასავლეთ ნაწილის მაზრებში ივლისში. რაც შეეხება ჯარების გაშლას ბაზიდან შორ მანძილზე, ის შესაძლებელია მხოლოდ ორი პირობით: როცა ვითარება საკმაოდ ხელსაყრელია და როცა მოგვეპოვება შედარებით მტკიცე ხელმძღვანელი ორგანოები. ჯარების გაშლის მიზანი ხომ იმაში მდგომარეობს, რომ წარმატებით დავიპყროთ მასები, გავალრმოთ აგრარული რევოლუცია და შევექმნათ ხელისუფლების ორგანოები, რათა გავაფართოოთ წითელი არმიისა და ადგილობრივ შეიარაღებულ ძალთა რიგები. თუ ამ მიზნების მიღწევა შეუძლებელია ან თუ ჯარების გაშლას შედეგად მოჰყვება წითელი არმიის დამარცხება და დასუსტება (როგორც ეს მოხდა, მაგალითად, 1928 წლის აგვისტოში, როცა ხუნან —

ძიანსის სანაპირო რაიონის ჯარების ნაწილი გაგზავნილ იქნა ქ. ჩენჯოუზე იერიშის მისატანად), მაშინ უმჯობესია სრულიად არ მივმართოთ ჯარების გაშლას. ზემოთ აღნიშნული ორი პირობის არსებობისას კი ჯარების გაშლა, ექვს გარეშეა, უნდა ჩატარდეს, რამდენადაც ამ შემთხვევაში ეს უფრო ხელსაყრელია, ვიდრე თავმოყრა.

ცენტრალური კომიტეტის თებერვლის წერილი თავისი სულისკვეთებით არასწორი იყო: მან უარყოფითი გავლენა იქონია ამხანაგების ერთ ნაწილზე მე-4 კორპუსის პარტიულ ორგანიზაციაში. გარდა ამისა, იმ დროს ცენტრალური კომიტეტი ერთ-ერთ თავის ცირკულარში აღნიშნავდა, რომ ომმა ჩან კაი-შისა და გუანსის ხროვას შორის შეიძლება არც კი იფეთქოს. მაგრამ ცენტრალური კომიტეტის შემდგომი შეფასებები და მისი მითითებები ძირითადად სწორი იყო. ვითარების იმ მცდარი შეფასების გამოსწორების მიზნით, რაც დაშვებული იყო აღნიშნულ ცირკულარში, ცენტრალური კომიტეტის მიერ დაგზავნილ იქნა მეორე ცირკულარი, რომელიც პირველის შესწორებას შეიცავდა. და თუმცა წერილი, რომელიც გაეგზავნა წითელ არმიას, არ გასწორებულა, მიუხედავად ამისა, ცენტრალური კომიტეტის მომდევნო მითითებებში უკვე აღარ იყო პესიმისტური ტონი, ხოლო მისი თვალსაზრისი წითელი არმიის მოქმედების საკითხში ემთხვეოდა ჩვენს თვალსაზრისს. მაინც უარყოფითი გავლენა, რომელიც მოახდინა ცენტრალური კომიტეტის წერილმა ზოგიერთ ამხანაგზე, არ წაშლილა. ამიტომ მე ვფიქრობ, რომ ახლაც არსებობს ამ საკითხის განმარტების საჭიროება.

1929 წლის აპრილში საფრონტო კომიტეტმა ცენტრალურ კომიტეტს წარუდგინა ძიანსის პროვინციის ერთი წლის განმავლობაში დაპყრობის გეგმა. ამ საბაბით ბოლო დროს იუილუში მიიღეს გადაწყვეტილება. არგუმენტები, რომლებიც მაშინ იქნა წამოყენებული, გადმოცემული იყო

ცენტრალური კომიტეტის მისამართით გაგზავნილ შემდეგ წერილში:

«ჩან კაი-შისა და გუანსის ხროვის ჯარები ერთმანეთს უახლოვდებიან ძიუძიანის რაიონში; ყოველ წუთს მოსალოდნელია გაჩაღდეს დიდი ბრძოლა. ხალხის მასების ბრძოლის განახლების შედეგად, რაც შესაძლებელია გაბატონებული რეაქციული ბანაკის შეგნით წინააღმდეგობათა ზრდასთან, მალე უნდა დაიწყოს რევოლუციის აღმავლობა. ასეთ ვითარებაში გვეგების დასახვისას ჩვენ ვემყარებით იმას, რომ სამხრეთის პროვინციებიდან ორ პროვინციაში — გუანდუნსა და ხუნანში — ძლიერ დიდია კომპარადორებისა და მემამულეების შეიარაღებული ძალები, ამასთან ხუნანის პროვინციაში პარტიის მიერ დაშვებული პუტჩისტური შეცდომების გამო მისი კადრები განადგურებულია და მან თითქმის დაკარგა თავისი მასობრივი ბაზა. სხვაგვარი ვითარება შეიქმნა ფუძიანის, ძიანსის და ჩეძიანის პროვინციებში. ჯერ ერთი, მოწინააღმდეგის შეიარაღებული ძალები ამ სამ პროვინციაში მეტისმეტად სუსტია. ჩეძიანის პროვინციაში არის მხოლოდ ძიან ბო-ჩენის¹¹ მცირერიცხოვანი პროვინციული საფარნიზონო ჯარები. თუმცა ფუძიანის პროვინციაში არის 5 შენაერთი, რომელიც 14 პოლკს ითვლის, მაგრამ გო ფინ-მინის¹² ბრიგადა უკვე განადგურებულია; ჩენ გო-ხუეის და ლუ სინ-მინის¹³ ნაწილები ხანდიტებისაგან შედგება, და მათი ბრძოლისუნარიანობა ძლიერ დაბალია; სახლვით ქვეითი ჯარის ორ ბრიგადას, რომელიც ზღვის ნაპირას დგას, ომში არასოდეს არ მიუღია მონაწილეობა, და მათი ბრძოლისუნარიანობა, უთუოდ, დაბალია; შედარებით ბრძოლისუნარიანია მხოლოდ ჩან ჩენის¹⁴ ჯარები, მაგრამ, პარტიის ფუძიანის პროვინციული კომიტეტის ცნობებით, ჩან ჩენის მხოლოდ ორი პოლკია შედარებით მაღალ ბრძოლისუნარიანი. ამასთან ფუძიანის პროვინციაში ამჟამად მეფობს სრული ქაოსი, არ არის ერთიანობა. ძიანსის პროვინციაში მყოფ ჩუ პეი-დესა¹⁵ და სიუნ ში-ხუეის¹⁶ ჯარებში ითვლება სულ 16 პოლკი. მათი ძალები აღემატება ფუძიანისა და ჩეძიანის პროვინციების სამხედრო ძალებს, მაგრამ მნიშვნელოვნად ჩამოუვარდება ხუნანის პროვინციაში არსებულ ძალებს. მეორეც, ამ სამ პროვინციაში შედარებით ნაკლები პუტჩისტური შეცდომები იყო დაშვებული. არას ვამბობთ რა ჩეძიანის პროვინციაზე, რომლის ვითარება ჩვენთვის საკვებით ნათელი არ არის, აღვნიშნავთ, რომ პარტიული ორგანიზაციები და მათი მასობრივი ბაზა ძიანსის და ფუძიანის პროვინციებში რამდენიმედ უფრო მტკიცეა, ვიდრე ხუნანის პროვინციაში. რაც შეეხება ძიანსის პროვინციას, აქ მის ჩრდილო ნაწილში — დეანის, სიუშისა და ტუნგუს მაზრებში — არსებობს ერთგვარი მასობრივი ბაზა. ამ პროვინციის დასავლეთ ნაწილში — ნინგანის, იუნსინის,

ლიანხუას და სუიჩუანის მაზრებში — პარტიისა და წითელი გვარდიის რაზმების ძალები კლავინდებურად არსებობენ; ძიანსის პროვინციის სამხრეთ ნაწილში ჩვენი პერსპექტივები კიდევ უკეთესია: წითელი არმიის მე-2 და მე-4 პოლკების ძალები ძიანის, იუნსინის და სინგოს მაზრებში დღითიდღე იზრდებიან; წითელი არმიის ფან ჩი-მინის ნაწილები სრულებითაც არ არის განადგურებული. ამგვარად, იქმნება წინაპირობები ნანჩანის გარემოცვისათვის.

ჩვენ შემოგვაქვს ცენტრალურ კომიტეტში შემდეგი წინადადება: გომინდანელ მილიტარისტებს შორის ხანგრძლივი ომის დროს ჩვენ გავჩაღებთ ბრძოლას ჩან კაი-შისა და გუანსის ხროვასთან მთლიანად ძიანსის პროვინციის და ფუძიანის და ჩეძიანის პროვინციების დასავლეთ ნაწილების დაპყრობისათვის, გავადიდებთ წითელი არმიის ნაწილების რაოდენობას ამ სამ პროვინციაში, შევქმნით აქ რევოლუციურ ბაზას და გავამაგრებთ მას მოსახლეობის ძალებით. ვადა ამ გეგმის შესრულებისა — ერთი წელი».

ძიანსის პროვინციის ალების ზემოთ გადმოცემულ გეგმაში სწორი არაა ამ გეგმის შესასრულებლად ერთი წლის ვადის დაწესება. რაც შეეხება ძიანსის პროვინციის ალების შესაძლებლობას, ამ წერილში ჩვენ ასეთ შესაძლებლობას, გარდა თვით პროვინციაში შექმნილი ვითარებისა, განვაპირობებდით აგრეთვე მთელ ჩინეთში რევოლუციის აღმავლობის მალე დაწყებით; იმის რწმენის გარეშე, რომ რევოლუციის აღმავლობა მალე დაიწყებოდა, ხომ არავითარ შემთხვევაში არ შეიძლებოდა მივსულიყავით იმ დასკვნამდე, რომ შესაძლებელი იყო ძიანსის პროვინციის ერთი წლის განმავლობაში დაპყრობა. ჩვენი წინადადების ნაკლი იმაში მდგომარეობს, რომ საჭირო არ იყო ერთწლიანი ვადის დაწესება — შეუძლებელია ამას მოუთმენლობის ერთგვარი ელფერი არ მიეცა სიტყვებისათვის — «მალე უნდა», — რომლებიც ნახმარი იყო გამოთქმაში — «მალე უნდა დაიწყოს რევოლუციის აღმავლობა».

რაც შეეხება ძიანსის პროვინციაში არსებულ სუბიექტურ და ობიექტურ პირობებს, ისინი სერიოზულ ყურადღებას იმსახურებენ. გარდა სუბიექტური პირობებისა, რაზედაც

ლაპარაკია ცენტრალური კომიტეტისადმი გაგზავნილ წერილში, აქ გვაქვს ობიექტური პირობები, რომელთაგან ახლა შეიძლება შემდეგი სამი პირობის აღნიშვნა: 1) ძიანსის პროვინციის ეკონომიკა ძირითადად არის ფეოდალური, საეკონომიკური კაპიტალის გავლენა აქ შედარებით მცირეა, ხოლო შემამულეთა შეიარაღებული ძალები ძიანსში უფრო სუსტია, ვიდრე სამხრეთის ყოველ სხვა პროვინციაში; 2) ძიანსის პროვინციას არ ჰყავს თავისი პროვინციული ჯარი და მუდამ დაცული იყო სხვა პროვინციების ჯარებით; სხვა პროვინციების ჯარები კი, რომლებიც გადმოსროლილია «კომუნისტების წინააღმდეგ ლაშქრობისათვის», «ბანდიტების წინააღმდეგ ლაშქრობისათვის», ადგილობრივ პირობებს არ იცნობენ და სრულიადაც არ არიან ამ ოპერაციებით ისე დაინტერესებული, როგორც თავის პროვინციებში მოქმედი ჯარები, — ისინი ხშირად არ ამყვანებენ განსაკუთრებულ ენთუზიზმს; 3) იმპერიალიზმის გავლენა აქ უფრო სუსტია, ვიდრე გონკონგის მეზობლად მდებარე გუანდუნის პროვინციაში, სადაც თითქმის მთელ ცხოვრებას კონტროლს უწევს ინგლისი.

ამ სამი გარემოების გათვალისწინებით ჩვენ შეგვიძლია ავხსნათ, თუ რატომაა, რომ გლეხთა აჯანყებები ძიანსის პროვინციაში ატარებენ უფრო საყოველთაო ხასიათს, ვიდრე ყოველ სხვა პროვინციაში, ხოლო წითელი არმიის ნაწილები და პარტიზანული ჯარები აქ უფრო მრავალრიცხოვანია, ვიდრე სადმე სხვაგან.

ბევრ ამხანაგს აღელვებს საკითხი, თუ სახელდობრ როგორ უნდა გავიგოთ სიტყვები — «მალე უნდა» — ფორმულაში — «მალე უნდა დაიწყოს რევოლუციის აღმავლობა». მარქსისტები მისნები როდი არიან: როცა ლაპარაკია მომავალ განვითარებასა და ცვლილებებზე, მათ შეუძლიათ და უნდა უჩვენონ მხოლოდ საერთო მიმართულება, მაგრამ არ შეუძლიათ და არც უნდა განსაზღვრონ მექანიკურად

დღეები და საათები. მაგრამ ჩემი ფორმულირება: «ჩინეთში მალე უნდა დაიწყოს რევოლუციის აღმავლობა» სრულიად არ წარმოადგენს ცარიელ ფრაზას, მსგავსად ზოგიერთ სხვა პირთა ფორმულირებისა — «არსებობს რევოლუციური აღმავლობის დაწყების შესაძლებლობა», რომელიც სრულიად არ გამოხატავს მისწრაფებას მოქმედებისაკენ და რევოლუციის აღმავლობა წარმოდგენილი აქვს როგორც რაღაც მოჩვენებითი და მიუღწეველი.

რევოლუციის აღმავლობა მცურავ ხომალდს წააგავს, რომლის ანძების წვეროები უკვე მოჩანან შორეულ ჰორიზონტზე; ის წააგავს მზის დისკოს, რომლის მოელვარე სხივები უკვე ამოდიან და ანათებენ წყვილად აღმოსავლეთში, და რომლებიც უკვე მოჩანან მაღალი მთის მწვერვალიდან; ის წააგავს ჩვილს, რომელიც უკვე ფართხალებს დედის მუცელში და მალე მოევლინება ქვეყანას.

შენიშვნები

- 1 ამხ. ფან ჩი-მინი, ძიანსის პროვინციის იანის მაზრის მკვიდრი, — ჩინეთის კომუნისტური პარტიის მე-6 მოწვევის ცენტრალური კომიტეტის წევრი, ძიანსის პროვინციის ჩრდილო-აღმოსავლეთ ნაწილში წითელი რაიონის დამაარსებელი და წითელი არმიის მე-10 კორპუსის შემქმნელი. 1934 წელს წითელი არმიის მეწინავე ნაწილები წაიყვანა ჩრდილოეთ ჩინეთში იაპონელ დამპყრობთა წინააღმდეგ საბრძოლველად. 1935 წლის იანვარში ტყვედ ჩავარდა გომინდანის კონტრრევოლუციურ ჯარებთან ბრძოლაში. იმავე წლის ივლისში დაიღუპა გმირულად — გომინდანელებმა იგი სიკვდილით დასაჯეს ნანჩანში.
- 2 «რევოლუციის სუბიექტურ ძალებად» მაო ძე-დუნი ამ შემთხვევაში გულისხმობს რევოლუციის ორგანიზებულ ძალებს.
- 3 ლუ დი-პინი — გომინდანელი მილიტარისტი, ხუნანის პროვინციის გუბერნატორი 1928 წელს.

- 4 მხედველობაშია ხუნანისა და ძიანსის პროვინციების გომინდანელ მილიტარისტთა რიგით მესამე შეტევა ძინგანშანზე — წითელი არმიის ბაზაზე — 1928 წლის დამლევს და 1929 წლის დამდეგს.
- 5 მხედველობაშია ომი, რომელიც წარმოებდა 1929 წლის მარტსა და აპრილში გომინდანელ მილიტარისტებს შორის — ჩან კაი-შის ნანკინის ხროვასა და ლი ძუნ-კენისა და ბაი ჩუნ-სის გუანსის ხროვას შორის.
- 6 ც. კ.-ის თებერვლის წერილი — ჩინეთის კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის 1929 წლის 9 თებერვლის წერილი პარტიის საფრონტო კომიტეტისადმი. ამ სტატიაში ციტირებული ამონაწერი წერილიდან, რომელიც საფრონტო კომიტეტმა მისწერა ცენტრალურ კომიტეტს 1929 წლის 5 აპრილს, ზოგადად გადმოსცემს ცენტრალური კომიტეტის აღნიშნული წერილის შინაარსს, უმთავრესად მაშინდელი ვითარების შეფასების და წითელი არმიის მოქმედების ტაქტიკის საკითხებზე. ცენტრალური კომიტეტის შეხედულება, რომელიც გადმოცემულია ამ წერილში, სწორი არ იყო, და ამიტომ საფრონტო კომიტეტის წერილში ცენტრალური კომიტეტისადმი წამოყენებულია სხვაგვარი თვალსაზრისი.
- 7 მხედველობაშია ჯალათური მეთოდები, რომლებსაც იყენებდნენ კონტრრევოლუციური ხელისუფალნი ხალხის რევოლუციური ძალების ჩასახშობად.
- 8 მხედველობაშია ჩინეთის კომუნისტური პარტიის VI სრულიად ჩინეთის ყრილობა, რომელიც შედგა 1928 წლის ივლისში. ყრილობამ აღნიშნა, რომ 1927 წელს რევოლუციის დამარცხების შემდეგ ჩინეთის რევოლუცია კვლავინდებურად რჩება თვისი ხასიათით ანტი-იმპერიალისტურ და ანტიფეოდალურ ბურჟუაზიულ-დემოკრატიულ რევოლუციად, და მიუთითა რევოლუციის ახალი აღმავლობის გარდუვალობაზე; მაგრამ, რამდენადაც რევოლუციის ეს ახალი აღმავლობა ჯერ კიდევ არ იყო დაწყებული, პარტიის გენერალურ ხაზს იმ დროს წარმოადგენდა მასებისათვის ბრძოლა. VI ყრილობამ ბოლო მოუღო ჩენ დუ-სიუს მემარჯვენე ობორტუნისტულ კაპიტულანტობას, რომელსაც ადგილი ჰქონდა 1927 წელს, და გააკრიტიკა მომემარცხეო პუტჩიზმი, რომელიც 1927 წლის რევოლუციის დამარცხების შემდეგ გამოვლინდა პარტიაში 1927 წლის დამლევს და 1928 წლის დამდეგს. იხ. მესამე ნაწილი «რევოლუციისა ჩვენი პარტიის

ისტორიის ზოგიერთ საკითხზე», რომელიც ერთვის ამ გამოცემის შესამე ტომს.

- 9 1929 წელს წითელმა არმიამ გაილაშქრა ძინგანშანიდან ფუძიანის პროვინციაში, სადაც შექმნა ახალი რევოლუციური ბაზა, დააარსა რა სახალხო-რევოლუციური ხელისუფლება ლუნიანის, იუნდინის და შანხანის მაზრებში ფუძიანის დასავლეთ ნაწილში.
- 10 «წართმეული რაიონების» სახით მხედველობაშია წითელი არმიის მიერ შექმნილი შედარებით სტაბილური რევოლუციური ბაზები.
- 11 ძიან ბო-ჩენი — «სიმშვიდის დაცვის» გომინდანური ჯარების მაშინდელი სარდალი ჩეძიანის პროვინციაში.
- 12 მხედველობაშია გომინდანური ჯარების ბრიგადა, რომელიც ფუძიანის პროვინციაში იმყოფებოდა.
- 13 ცნობილი ბანდიტები ფუძიანის პროვინციაში, რომელთა რაზმები გარდაიქმნა გომინდანურ ნაწილებად.
- 14 ჩან ჩენი — გომინდანური ჯარების დივიზიის სარდალი.
- 15 ჩუ პეი-დუ — გომინდანელი მილიტარისტი, ძიანსის პროვინციის მაშინდელი გუბერნატორი.
- 16 სიუნ ში-ხუეი — იმ დროს გომინდანური ჯარების ძიანსის პროვინციაში მყოფი დივიზიის სარდალი.

ყურადღება სამეურნეო მუშაობას*

(1933 წლის 20 აგვისტო)

* ამხანაგ მათ ძე-დუნის სიტყვა 1933 წლის აგვისტოში სამეურნეო მშენებლობის შესახებ ძიანსის პროვინციის სამხრეთ ნაწილის 17 მაზრის წარმომადგენლებთან გამართულ თათბირზე.